

PRESSEMEDDELELSE NR. 106/23

Luxembourg den 22. juni 2023

Domstolens dom i sag C-660/21 | K.B. og F.S. (Prøvelse ex officio på det strafferetlige område)

Beskyttelse af de grundlæggende rettigheder: EU-retten er ikke principielt til hinder for et forbud mod, at en national ret ex officio prøver en tilsidesættelse af pligten til straks at informere en mistænkt om vedkommendes ret til ikke at udtale sig

Det kræves dog også, at den mistænkte ikke har været afskåret fra konkret og effektivt at have adgang til advokatbistand, om fornødent ved at søge retshjælp, og at vedkommende – ligesom i givet fald dennes advokat – har haft ret til aktindsigt i den pågældendes sagsakter og til at påberåbe sig denne tilsidesættelse inden for en rimelig frist

To individer, der ved nattetide befandt sig i nærheden af en lastbil på en virksomheds parkeringsplads, blev opdaget af to kriminalbetjente, som straks indledte en efterforskning vedrørende pågribelse på fersk gerning under udførelse af tyveri af brændstof. Individerne blev afhørt på stedet uden at være blevet informeret om deres rettigheder og blev derefter tilbageholdt. Det var først lidt senere, at de blev underrettet om deres rettigheder, herunder om retten til ikke at udtale sig.

Inden for rammerne af straffesagen fandt tribunal correctionnel de Villefranche-sur-Saône (retten i første instans i straffesager i Villefranche-sur-Saône, Frankrig), at de tiltaltes rettigheder, som er sikret ved EU-retten¹, var blevet tilsidesat. Under disse omstændigheder skulle ransagningen af køretøjet, tilbageholdelsen af de mistænkte og alle de handlinger, der fulgte heraf, principielt annulleres. Det viste sig imidlertid, at den franske Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig) fortolkede code de procédure pénale (strafferetsplejeloven) således, at den forbyder de retter, der påkender sagens realitet, ex officio at prøve en tilsidesættelse af pligten til straks at informere den mistænkte eller tiltalte om dennes ret til ikke at udtale sig.

Retten i første instans i straffesager spørger følgelig Domstolen, om EU-retten er til hinder for et sådant forbud mod ex officio-prøvelse.

Domstolen fastslår i sin dom af dags dato, at **forbuddet** mod, at en domstol i straffesager ex officio behandler den pågældende tilsidesættelse med henblik på at erklære den strafferetlige procedure ugyldig, principielt **overholder retten til effektive retsmidler og retten til en retfærdig rettergang** samt retten til et forsvar, for så vidt som **mistænkte, tiltalte** eller deres **advokat** har haft **konkret og effektiv mulighed for at påberåbe sig den pågældende tilsidesættelse, og når de i denne forbindelse har haft en rimelig frist samt adgang til sagsakterne**.

Domstolen påpeger imidlertid, at en sådan konklusion, med henblik på at sikre den effektive virkning af retten til

¹ Myndighedernes forpligtelse til straks at give underretning om retten til ikke at udtale sig er fastsat i artikel 3 og 4 i direktiv 2012/13 (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2012/13/EF af 22.5.2012 om ret til information under straffesager), (JO 2012, L 142, p. 1), som er gennemført i den nationale lovgivning.

ikke at udtale sig, kun gælder, **for så vidt som mistænkte eller tiltalte** inden for den frist, som de har til at påberåbe sig en sådan tilsidesættelse, **konkret og faktisk har rådet over retten til adgang til advokatbistand**, således som denne ret er fastsat i EU-retten, og således som denne ret **fremmes ved retshjælpsordningen**. Domstolen præciserer desuden, at såfremt de nævnte personer giver afkald på denne mulighed, må de principielt bære de eventuelle konsekvenser af et sådant afkald, såfremt dette gives **i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i EU-retten**. Denne fastsætter navnlig, at mistænkte eller tiltalte mundtligt eller skriftligt skal have fået klare og tilstrækkelige oplysninger i et enkelt og letforståeligt sprog om indholdet af retten til adgang til advokatbistand og de mulige konsekvenser ved at give afkald på den, samt at afkaldet skal gives frivilligt og utvetydigt.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstv. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og resuméet af dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

